

AmnestyPress

"Har slöjan med hedern att göra

Ska slöjan förbjudas? Frågan har blivit hett omdebatterat, inte minst sedan Frankrike i februari införde förbud för flickor att bära huvudduk eller andra religiösa symboler i skolan

På ett seminarium i Stockholm den 7 juni diskuterades också om slöjan har något med hedersvåld att göra och åsikterna gick isär

Måndagen den 7 juni anordnade "Glöm aldrig Pela och Fadime-riksförening" tillsammans med Kulturella Föreningen för Kurder i Sverige ett seminarium på ABF-huset i Stockholm. Frågor som "har slöjan någonting med hedersmord att göra?" skulle besvaras av panelen som bestod av en kvinnlig riksdagsledamot från varje riksdagsparti

Sara Mohammed, ordförande i Glöm aldrig Pela och Fadime-riksförening, inledde seminariet. Hon lämnade Irak 1992 av politiska skäl och hon var själv en hårsman från att bli utsatt för hedersmord. Hon hade blivit hotat till livet av sin bror, som ville att hon skulle gifta sig med en mycket äldre man. Hennes bror höll ett automatvapen mot hennes huvud och tvingade henne att säga ja. När det var dags för bröllop bestämde Sara Mohammed sig för att fly

Sara Mohammed

Vi börjar seminariet med att hålla en tyst minut för Fadime, Pela och – alla tusentals kvinnor runt om i världen, inleder Sara Mohammed

Ett 40-tal åhörare reser sig upp för att hedra Fadime och Pelas minne

Först mördades Pela, sedan Fadime och uppmärksamheten i media var enorm. Regeringen kände att de var tvungna att göra någonting. Resultatet blev ett åtgärds paket, någonting som Föreningen glöm aldrig Pela och Fadime kritiserade hårt. Åtgärds paketet tog bara hänsyn till de flickor som behövde akut behov eller stöd. Inte till hur man undviker hedersrelaterat våld och mord i förebyggande syfte. Sara Mohammed menar att det bara är toppen av ett isberg, men vad finns egentligen under isberget? Föreningen har arbetat med frågor som rör slöjan, religiösa friskolor, tvångsäktenskap, kvinnliga muslimska flyktingar samt

kvinnlig könsstympning

Varken Mona Sahlin eller regeringen har försökt att kompromissa med – klanledarna, vilket har drabbat flickorna, sade Sara Mohammed

Sara Mohammed läser upp ett brev från en ung flicka som hon fått några dagar tidigare

Jag vet inte varför jag skriver till dig, du kan kalla mig typ Sara. Jag har bara två val, det ena är att ta livet av mig, det andra är att operera mig så att jag blir oskuld igen. Jag hade en svensk pojkvän, någonting som mina föräldrar inte visste om, vi älskade varandra och han tog min oskuld. Han har precis dött i en bilolycka

Nu vill mina föräldrar gifta bort mig, om de märker att jag inte är oskuld på bröllopsnatten är döden ett måste

Sara Mohammed har svårt att samla sig och stämningen är tryckt inne i salen

Jo, vad var det vi skulle diskutera idag, slöjan, om det har någonting – med hedersmord att göra, avslutar hon

Panelen tar plats på podiet och Lena Liljeroth (m) svarar

Jag tror inte att slöjan hade räddat vare sig Fadime eller Pela. Jag – tycker inte att staten ska bestämma om man ska bära slöja eller inte. Jag tycker inte det ska vara som i Frankrike

Anne Ludvigsson (s) och vice ordförande i S-kvinnor fortsätter
Slöjan kan vara ett maktförtryck, men att förbjuda slöjan är inte rätt – väg. Det kan faktiskt vara ett val att bära slöja. Jag har mött kvinnor som gör det valet av egen fri vilja. Men det kan också vara ett förtryck. Och kanske kan ett slöjförbud förhindra patriarkala strukturer

Jag är emot slöja och emot förbudet, sade Maria Carlshamre från – folkpartiet

Hon tycker att vi måste se till det dolda könsförtryck som ligger bakom. Hon poängterar att vuxna kvinnor helt och hållet själva ska få bestämma om de vill bära slöja eller inte. Men för barn under 18 år och som inte kan delta i skolan som andra barn måste det införas ett förbud

I muslimska friskolor måste den svenska lagen gälla. Det svenska – samhället har varit för feigt. Man har använt sig av en annan måttstock; av rädsla för att bli kallad rasist, menar Maria Carlshamre

Maria Carlshamre

Den enda manlige paneldeltagaren, Soleyman Ghasemiani, ordförande i riksförbundet Barnen först samt redaktör med tidningen med samma namn fortsätter

De kvinnor som har mördats bar inte slöja, och slöja har ingenting – med morden att göra. Brottet har begåtts som följd av flickornas sexualisering. Det är en del av politisk och social maktstruktur

Soleyman Ghasemiani menar att de flickor som bär slöja, som är tvingade eller gör det av fri vilja, bär slöjan för att det står för någonting. Det ansvar måste samhället ta, och inte lägga ansvaret på barnet självt. Ett barn kan inte säga nej till sina föräldrar. Det skulle innebära att hon tar avstånd från sina föräldrar och därmed tackar nej till deras kärlek, sade han avslutningsvis

Sist ut bland paneldeltagarna var Inger Stark från vänsterpartiet. Hon är för ett förbud när det gäller slöja för barn under 18 år. Samtidigt sade hon hur otroligt viktigt det är att diskutera problematiken som rör slöjbärandet och gå till botten med det

Vi måste arbeta med frågor som rör mänskliga rättigheter och – jämställdhet redan i småskolan. Samtidigt ska vi akta oss för att tro att mäns våld mot kvinnor skulle vara samma sak som hedersmord, avrundade Inger Stark

Seminarieret fortlöpte med att åhörarna kunde ställa frågor till panelen. Diskussionen rörde främst om flickor själva ska få välja att bära slöja eller om man ska besluta om ett förbud. Ska man fördöma slöjbärandet eller bara införa förbud om klädseln stör i skolundervisningen

Lösningen tycks inte ligga i frågan om slöjbärandet utan i mycket djupare strukturer, det var alla överens om. Flera av ledamöterna som var för ett förbud av slöjan ser slöjförbudet som ett steg i rätt riktning och som ett försök att bryta ner patriarkala strukturer. De andra som var emot, ville även de bryta ner de patriarkala strukturerna, fast hitta ett annat sätt att lösa kärnproblemet. Det är uppenbart att slöjdebatten är en väldigt het, och svår fråga

Text och Bild: Petra Kullander
Amnesty Press, praktikant